

Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami w Polsce w 2019 roku

Autorzy opracowania:

Maria Dąbrowska-Loranc
Katarzyna Sicińska

Warszawa, grudzień 2019

Spis treści

1. Streszczenie	3
2. Metodologia	4
3. Wyniki badań korzystania z telefonów komórkowych na obszarze kraju	5
3.1. Samochody osobowe	5
3.2. Pozostałe pojazdy	7
3.3. Zmiany czasowe	7
4. Wyniki badań korzystania z telefonów komórkowych w poszczególnych województwach ..	9
4.1. Porównanie województw	9
4.2. Porównanie stolic województw	10
5. Podsumowanie i rekomendacje	12

1. Streszczenie

W 2019 roku w 3 województwach: lubuskie, małopolskie, warmińsko-mazurskie, w 12 punktach pomiarowych przeprowadzono badania mające na celu między innymi zebranie danych o kierujących pojazdami, korzystających podczas jazdy z telefonów komórkowych trzymany w ręku. Badania wykonano metodą obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w miastach wojewódzkich. Ogółem zebrano dane dotyczące 10 865 kierujących pojazdami (w tym 9 543 samochodami osobowymi).

Uzyskano następujące wyniki:

- ❖ **Wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w 2019 roku wyniósł 2,13%.**
 - W podziale na płeć kierującego samochodem osobowym, **z telefonów korzystało nieznacznie więcej kobiet** (2,19%) niż mężczyzn (2,10%).
 - **Najwięcej** kierujących samochodami osobowymi, korzystających z telefonów komórkowych, znalazło się **w grupie osób dorosłych** (25-60 lat) – 2,24%, najmniej w grupie osób starszych (61 lat i więcej) – 0,68%.
 - Kierujący samochodami osobowymi korzystali z telefonów komórkowych częściej podczas jazdy w obszarze zabudowanym (**2,47%**) niż w niezabudowanym (**1,72%**).

- ❖ **Średni wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych podczas jazdy przez kierujących samochodami osobowymi, ciężarowymi i dostawczymi wyniósł w 2019 roku 2,52%.** w tym wśród kierujących samochodami **ciężarowymi - 2,69% i dostawczymi - 6,74%**.

- ❖ Wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w badanych obszarach zanotowano najwyższy w województwie małopolskim -2,4%, w dwóch pozostałych odpowiednio; lubuskim -1,8%, warmińsko-mazurskim -1,3% .

- ❖ Średni wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi (osobowe, dostawcze, ciężarowe) w Polsce spadł z 2,7% w 2018 r. do 2,52% w roku 2019

- ❖ Wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w Polsce spadł z 2,6% w 2018 r. do 2,13% w 2019 r.

2. Metodologia

Badania dotyczące korzystania z telefonów komórkowych trzymanyh w ręku przez kierujących pojazdami przeprowadzono w okresie maj – wrzesień 2019 roku w 3 województwach (lubuskie, małopolskie, warmińsko-mazurskie) w 12 punktach pomiarowych. Ogółem zebrano dane dotyczące 10 865 pojazdów.

W celu zebrania danych zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w dużych miastach. Metodologia ta była stosowana podczas badań wykonywanych przez ITS w latach 2014-2015 na zlecenie Sekretariatu Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

W każdym punkcie pomiary prowadzono w dni powszednie, w dobrych warunkach atmosferycznych w porze dziennej, przez minimum 2 godziny. W jednym punkcie obserwacyjnym dane były zbierane przez 1 do 3 specjalnie przeszkolonych obserwatorów.

Liczba zbadanych pojazdów zależała od lokalizacji punktu pomiarowego:

- ❖ miasta wojewódzkie – minimum 2000 pojazdów,
- ❖ drogi krajowe, autostrady, drogi ekspresowe – minimum 1000 pojazdów,
- ❖ drogi wojewódzkie – minimum 500 pojazdów,
- ❖ drogi powiatowe – minimum 250 pojazdów.

Do rejestracji wyników obserwacji stosowano dedykowaną aplikację na urządzenia mobilne umożliwiającą zapisywanie, segregowanie i wysyłanie zgromadzonych danych na serwer bezpośrednio po zakończeniu pomiarów. Aplikacja nie rejestrowała danych niepełnych.

Rejestracji podlegały m.in. następujące parametry:

- ❖ typ pojazdu: samochód osobowy, samochód ciężarowy, samochód dostawczy,
- ❖ płeć uczestnika ruchu: kobieta, mężczyzna,
- ❖ wiek uczestnika ruchu: młodzież (18-24 lata), dorośli (25-60 lat), osoby starsze (61 lat i więcej).

Ogółem zebrano dane o 10 865 kierujących pojazdami, w tym o:

- ❖ 9 543 kierujących samochodami osobowymi,
- ❖ 446 kierujących samochodami ciężarowymi,
- ❖ 876 kierujących samochodami dostawczymi,

3. Wyniki badań korzystania z telefonów komórkowych na obszarze kraju

3.1. Samochody osobowe

W badaniach przeprowadzonych w 2019 roku zebrano dane o 9 543 kierujących samochodami osobowymi. Spośród badanych kierujących 203, czyli 2,13% korzystało z telefonów komórkowych trzymanyh w rękę podczas jazdy, w tym:

- ❖ w podziale na wiek:
 - ❖ wśród młodzieży (18-24 lata) – 1,46%,
 - ❖ wśród dorosłych (25-60 lat) – 2,24%,
 - ❖ wśród osób starszych (61 lat i więcej) – 0,68%,

- ❖ w podziale na płeć:
 - ❖ wśród kobiet – 2,19%,
 - ❖ wśród mężczyzn – 2,10%,

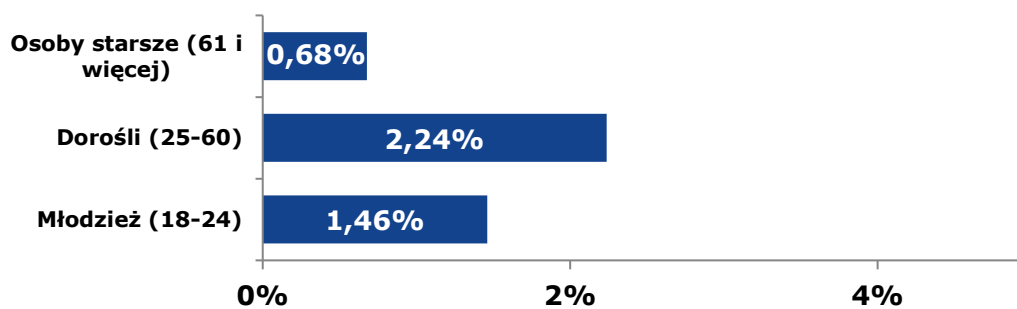
- ❖ w podziale na obszar:
 - ❖ w obszarze zabudowanym – 2,47%,
 - ❖ w obszarze niezabudowanym – 1,72%.

Najczęściej z telefonów komórkowych podczas jazdy korzystały osoby dorosłe w wieku 25-60 lat – wskaźnik wyniósł 2,24%, mniej młodzież – 1,46%, natomiast najmniej osób korzystających z telefonów komórkowych należało do grupy osób starszych – 0,68%.

Tab. 3.1.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na kategorie wiekowe w 2019 roku

Wiek	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Młodzież (18-24)	753	11	1,46%
Dorośli (25-60)	8 495	190	2,24%
Osoby starsze (61 i więcej)	295	2	0,68%
Razem	9 543	203	2,13%

Rys. 3.1.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na kategorie wiekowe w 2019 roku

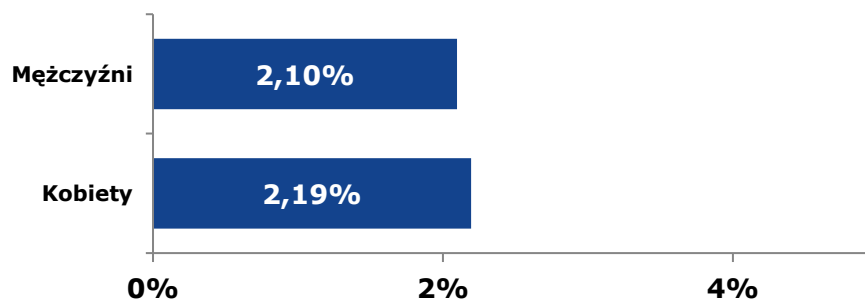

Z telefonów komórkowych podczas jazdy korzystało więcej kobiet niż mężczyzn – odpowiednio 2,19% i 2,10%.

Tab. 3.1.2. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na płeć w 2019 roku

Płeć	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Kobiety	2 962	65	2,19%
Mężczyźni	6 581	138	2,10%
Razem	9 543	203	2,13%

Rys. 3.1.2. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na płeć w 2019 roku

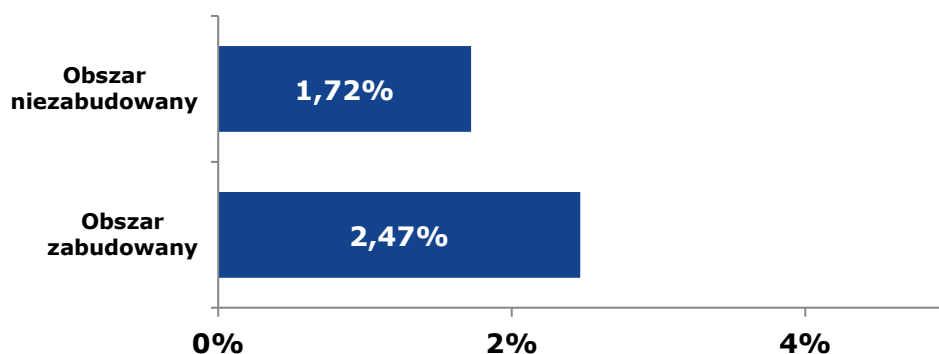

Kierujący korzystali z telefonów komórkowych częściej w obszarze zabudowanym (2,47%) niż zabudowanym (1,72%).

Tab. 3.1.3. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na rodzaj obszaru w 2019 roku

Obszar	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Obszar zabudowany	5190	128	2,47%
Obszar niezabudowany	4 353	75	1,72%
Razem	9 543	203	2,13%

Rys. 3.1.3. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących samochodami osobowymi w podziale na rodzaj obszaru w 2019 roku

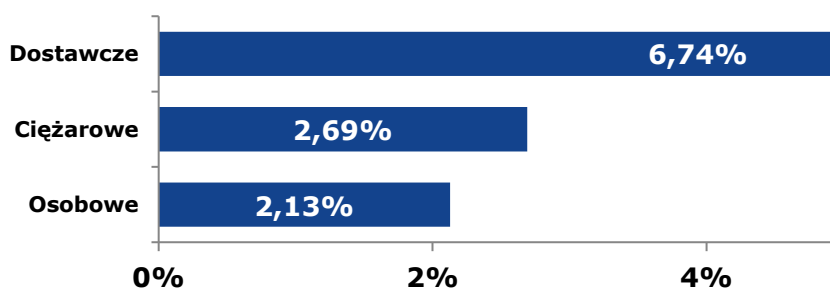
3.2. Pozostałe pojazdy

Najwięcej osób korzystających z telefonów komórkowych było wśród kierujących samochodami dostawczymi (6,74%) i ciężarowymi (2,69%).

Tab. 3.2.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami w podziale na rodzaj pojazdu w 2019 roku

Inne pojazdy	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Osobowe	9543	203	2,13%
Ciężarowe	446	12	2,69%
Dostawcze	876	59	6,74%
Razem	10 865	274	2,52%

Rys. 3.2.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami w podziale na rodzaj pojazdu w 2019 roku

3.3. Zmiany czasowe

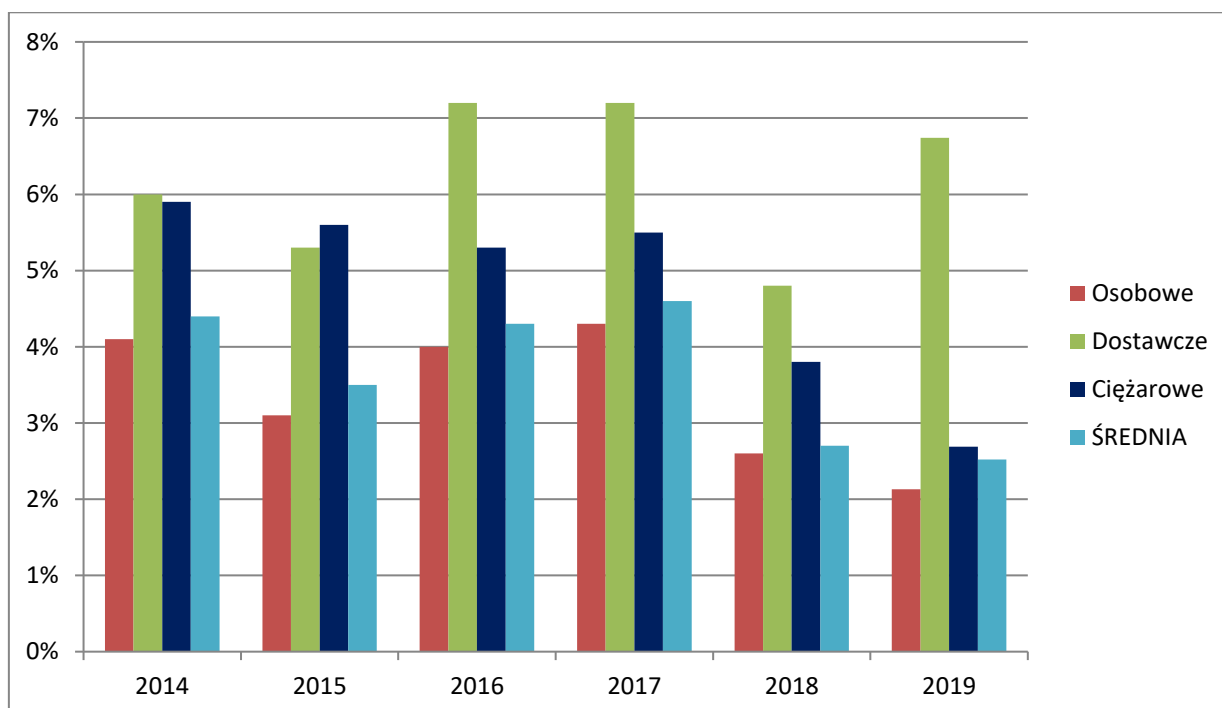
Poziom korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi (osobowymi, ciężarowymi, dostawczymi) zbadano w Polsce w roku 2014, w 2015, 2016, 2017 2018 oraz 2019 roku.

Wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w Polsce spadł z 4,4% w 2014 roku do 3,5% w 2015 roku po czym zaczął rosnąć do 4,6% w 2017 roku. W 2018 roku wskaźnik stosowania telefonów komórkowych zmniejszył się do 2,7%. Rok 2019 był kolejnym rokiem spadku wskaźnika do 2,52%

Tab. 3.3.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami w podziale na ich rodzaj w latach 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019

Rodzaj pojazdu	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Osobowe	4,10%	3,10%	4,00%	4,30%	2,60%	2,13%
Dostawcze	6,00%	5,30%	7,20%	7,20%	4,80%	6,74%
Ciężarowe	5,90%	5,60%	5,30%	5,50%	3,80%	2,69%
ŚREDNIA	4,40%	3,50%	4,30%	4,60%	2,70%	2,52%

Rys. 3.3.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w wybranych województwach w latach 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019

4. Wyniki badań korzystania z telefonów komórkowych w poszczególnych województwach

4.1. Porównanie województw

Analizie poddano poziom korzystania z telefonów komórkowych trzymany w rękę przez kierujących samochodami osobowymi, dostawczymi i ciężarowymi w trzech województwach w Polsce.

W 2019 roku najwyższy wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych zanotowano w województwie małopolskim (2,4%), najniższy w województwie warmińsko-mazurskim.

Tab. 4.1.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w podziale na województwa w 2019 roku

Województwo	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Lubuskie	1322	24	1,8%
Małopolskie	1410	34	2,4%
Warmińsko-Mazurskie	2105	28	1,3%
Razem	4837	86	1,8%

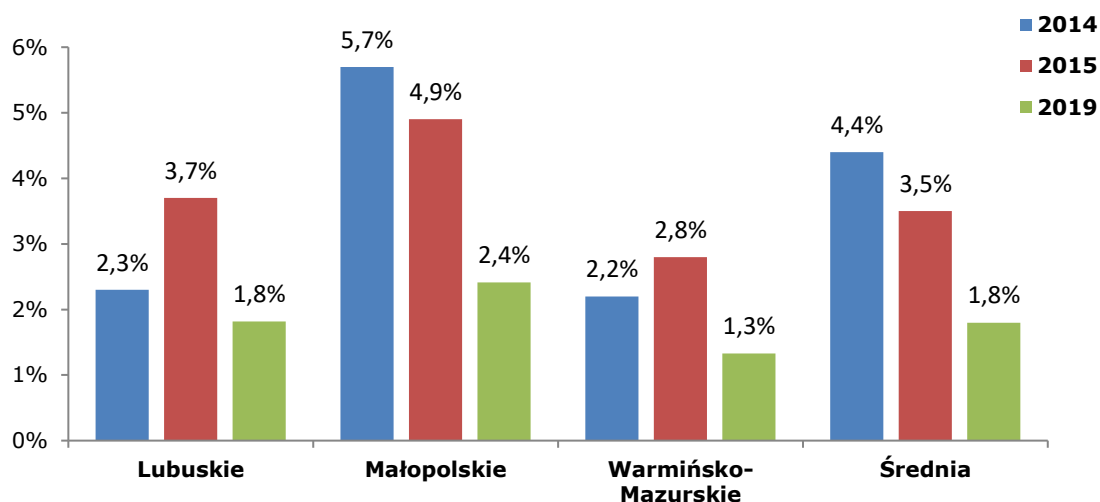
Porównanie stosowania telefonów komórkowych w kolejnych latach pokazuje, że w województwie warmińsko-mazurskim zarówno w 2014, 2015 jak i 2019 roku wskaźnik używania był najniższy. W tych samych latach w województwie małopolskim wskaźnik był najwyższy.

Tab. 4.1.2.. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w podziale na województwa w latach 2014, 2015 i 2019

Województwo	2014	2015	2019
Lubuskie	2,3%	3,7%	1,8%
Małopolskie	5,7%	4,9%	2,4%
Warmińsko-Mazurskie	2,2%	2,8%	1,3%
Średnia	4,4%	3,5%	1,8%

Rys. 4.1.1. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi

w podziale na województwa w latach 2014, 2015 i 2019

4.2. Porównanie stolic województw

W 2019 r. najwyższy wskaźnik korzystania z telefonów komórkowych zanotowano we Krakowie (2,91%). Pozycja ta utrzymywana jest przez Kraków również w badaniach w latach 2014 (6,3%) i 2015 (5%)

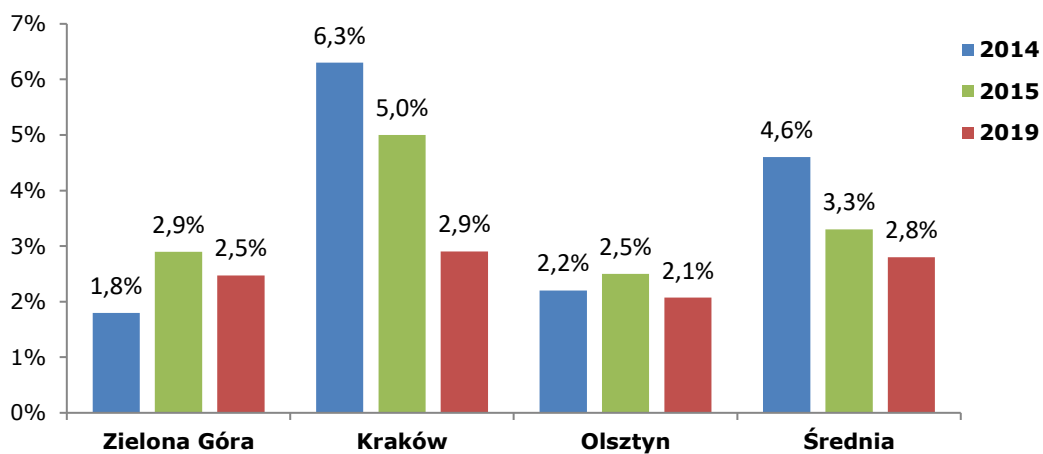
Tab. 4.1.2. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi

Stolica województwa	Liczba zbadanych	Korzystający z telefonów komórkowych	
		liczba	%
Zielona Góra	930	23	2,5%
Kraków	1893	55	2,9%
Olsztyn	1883	39	2,1%
Razem	4706	117	2,8%

Tab. 4.1.2. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w podziale na stolice województw w latach 2014, 2015 i 2019

Stolica województwa	2014	2015	2019
Zielona Góra	1,8%	2,9%	2,5%
Kraków	6,3%	5,0%	2,9%
Olsztyn	2,2%	2,5%	2,1%
Średnia	4,6%	3,3%	2,8%

Rys. 4.1.2. Korzystanie z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami samochodowymi w podziale na stolice województw w 2014 r., 2015 r. i 2018 roku

5. Podsumowanie i rekomendacje

Badania dotyczące korzystania z telefonów komórkowych przez kierujących pojazdami realizowane w Polsce w latach 2014, 2015 i 2019 wskazują na zmniejszający się poziom omawianego problemu. Wskaźniki korzystania z telefonów komórkowych trzymanyh w ręku podczas jazdy przez kierujących samochodami osobowymi zmalał w 2019 roku (do 2,52%), w porównaniu z 2014 r. (z 4,1%)

Na szczególną uwagę zasługują utrzymujące się stosunkowo wysokie wskaźniki stosowania telefonów komórkowych przez kierujących samochodami dostawczymi. W roku 2019 wyniósł 6,74% niewiele odbiegając o zanotowanych wyników w latach 2014-2018. To stwarza szczególnie wysokie zagrożenie na drogach, ze względu na wielkość i masę tych pojazdów. Istotny spadek używania telefonów komórkowych należy odnotować w kategorii samochodów ciężarowych 2,7% w 2019 wobec 3,8% w roku 2018 jak również w stosunku do lat 2014-2017 gdzie wskaźnik był powyżej 5,3%.

W związku z powyżej przedstawionymi wynikami badań wydaje się celowe prowadzenie kampanii uświadamiającej kierującym zagrożenia wynikające z prowadzenia pojazdu przy jednoczesnym korzystaniu z telefonu komórkowego. Dodatkowo, należy wskazać na konieczność prowadzenia większego nadzoru nad kierującymi samochodami dostawczymi i ciężarowymi przez zarządzających firmami transportowymi w kwestii korzystania z telefonów komórkowych (i CB radia) podczas prowadzenia pojazdu.